

Sänkt krav på aktiekapital

Den 1 april 2010 trädde en ändring av aktiebolagslagen i kraft. Ändringarna avser bl.a. bestämmelserna om lägsta föreskrivna aktiekapital. Genom ändringen sänks kravet på minsta aktiekapital i privata aktiekapital från 100 000 kr till 50 000 kr.

Enligt förarbetena till lagen är det uttalade syftet med lagändringen att underlätta för små företag att starta och bedriva verksamhet. Särskilt nämns fördelarna för tjänste- och kunskapsföretag som inte har behov av kapitalkrävande tillgångar. Genom ändringen förväntas aktiebolaget göras mer tillgängligt och fler företagare välja aktiebolaget som företagsform.

Lagändringen följer till viss del den utveckling som skett i andra europeiska länder där kravet på aktiekapital sänkts eller i vissa fall helt tagit bort. Danmark har nyligen sänkt kravet på aktiekapital i dess motsvarighet till svenska privata aktiebolag från 125 000 danska kronor till 80 000 danska kronor. I Frankrike behöver ett privat aktiebolag (société à responsabilité limitée) inte längre ha något aktiekapital. I Tyskland har en ny aktiebolagsform (Unternehmergeellschaft) införts där aktiekapitalet inledningsvis kan uppgå till 1 euro. I Storbritannien behöver ett privat aktiebolag sedan länge inte ha större aktiekapital än 1 pund.

Från lagstiftarens sida har angetts att kravet på aktiekapital ska sänkas till en så låg nivå som möjligt. Emellertid har invändningar framförts mot att i Sverige helt ta bort kravet på ett aktiekapital. En orsak till detta är aktiekapitalets funktion som skydd för bolagets borgenärer. I detta sammanhang har emellertid diskuterats vilken effekt krav på ett

aktiekapital om 100 000 kr verkligen har för borgenärerna i ett bolag som drabbats av eller står inför risken att drabbas av ekonomiska problem. Ur borgenärssynpunkt torde det inte heller vara av någon större betydelse om aktiekapitalet är 50 000 kr eller 100 000 kr. Sannolikt skulle endast i ett fåtal fall kreditförluster uppstå i bolag med 50 000 kr som aktiekapital som inte också skulle uppstått i bolag med aktiekapital om 100 000 kr.

Viktigare har kravet på ett aktiekapital ansetts vara som spärr mot ogenomtänkt eller oseriöst företagande, d.v.s., den som måste satsa eget kapital i sitt bolag är man mer benägen att försäkra sig om att affärsidén är hållbar.

En annan aspekt av lagändringen är dess påverkan på bestämmelserna angående styrelsens skyldighet att upprätta kontrollbalansräkning och reglerna om tvångslikvidation. Dessa bestämmelser syftar till att begränsa möjligheterna att fortsätta att driva en förlustbringande verksamhet. Ett aktiekapital medför att marginalerna minskar och den kritiska nivån varefter bolagets ledning kan bli personligen ansvariga för bolagets förpliktelser – det kan misstänkas att hälften av bolagets aktiekapital är förbrukat – kan nås allt snabbare.

En annan effekt av ett sänkt krav på aktiekapital skulle kunna vara att borgenärer som faktiskt uppfattat aktiekapitalet som en viss säkerhet, vid en minskning av aktiekapitale i allt större utsträckning uppställer krav på säkerheter i samband med lån och krediter. Ett resultat av detta skulle kunna bli att krav på personliga åtaganden för företrädare för aktiebolag blir mer förekommande, särskilt i de aktiebolag som vars aktiekapital inte överstiger miniminivån om 50 000 kr.

En sådan utveckling riskerar till viss att urholka principen om frihet från personligt betalningsansvar, i mångt och mycket aktiebolagets stora fördel jämfört med andra bolagsformer. Om så blir fallet återstår dock att se.

Erik Jansson.

erik.jansson@inter.se

Advokatfirman INTER.